

Modulāro sastatņu izmantošana būvniecībā

Latvijā būvniecības darbos galvenokārt izmanto parastās rāmjeida sastatnes. Tās savu efektivitāti un drošību ir pierādījušas laika gaitā, tomēr to konstrukcija ierobežo piekļuvi atsevišķām vietām un objektiem. Tādēļ vietās ar sarežģītu fasāžu un telpu uzbūvi un ģeometrisko konstrukciju paralēli fasādes sastatnēm arvien vairāk izmanto modulārās sastatnes.

Austris Kalmiņš
Foto: SIA «Peri»

Dažādu sastatņu pielietojuma atšķirības

Būvniecības darbu veikšanai tiek izmantotas parastās, drošību un uzticamību pierādījušās dažādu piegādātāju rāmjeida sastatnes. Tās ir ērtas tradicionālajiem apdares darbiem – dzīvojamo ēku fasāžu apdarei, ēku restaurācijā. Ir izstrādāti dažādi šo sastatņu uzbūves risinājumi, konstrukcijas ar paaugstinātu drošību (piemēram, katrs klājs ir nodrošināts pret iespējamo cilāšanos, ar T veida rāmja palīdzību sastatņu nākamā līmeņa marga tiek uzstādīta, montējot vēl iepriekšējo klāju, un, sperot pirmo soli uz nākamā klāja, darbinieks, kurš montē sastatnes, jau ir nodrošināts ar margu). Daudzos gadījumos to piedāvātās iespējas ir pilnīgi pietiekamas kvalitatīvu un drošu darbu veikšanai.

Tipveida sastatņu viena klāja platumums ir 72 cm (PERI T-72 sastatnēm), bet stāva augstums – 2 metri, savukārt pašu sastatņu augstumu var regulēt ar attiecīgu fasādē stiprināmo enkuru skaitu. Ņemot vērā šo sastatņu salīdzinošo vienkāršību un lētāko izmantošanu, tradicionālo darbu veikšanā joprojām tās ir vadošajā pozīcijā.

Taču mūsdienu arhitektūrā arvien biežāk popularitāti gūst dažādu sarežģītu formu fasādes – lokveida, ar pārkārēm, daudziem izvirzījumiem,

balkoniem, erkeriem u.tml., un šādos gadījumos fasāžu apdare ar parasto rāmjeida sastatņu palīdzību kļūst krietni sarežģītāka, bet atsevišķās vietās – gandrīz neiespējama, jo prasa no strādniekiem teju vai akrobātisku veiklību, kā arī pazemina darba drošību. Citi risinājumi aizņem daudz laika un ir ievērojami dārgāki, tādēļ šādos gadījumos tiek izmantotas universālās modulārās sastatnes, kas ir konstruētas speciāli sarežģītu uzdevumu risināšanai.

Modulāro sastatņu izmantošanas priekšrocības

Modulāro sastatņu priekšrocības – no to sastāvdaļām (tipveida elementiem) var veidot dažādas konstrukcijas un līdz ar to maksimāli pieskaņot sastatņu formu fasādes vai cita apstrādājamā objekta formai. Atšķirībā no rāmjeida sastatnēm, modulārās sastatnes ļauj veidot praktiski neierobežotu klāja platumu (šo priekšrocību izmanto arī klasisko fasāžu mūrēšanā, kā arī apdarē), dažāda lieluma un formas platformas un darba frontes. Vēl viena būtiska atšķirība – rāmjeida fasādes nepieciešams enkurēt ēkas fasādē, turpretī modulārās sastatnes ļauj sasniegt ievērojamu augstumu bez stiprinājumiem fasādē (tas noder gadījumos, kad fasāde jau gatava, bet